

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Sensul Pelerinajului

In ciuda crizei financiare ce bântue cu atâtă furie în timpul de față, s'au anunțat până acum cam 100 de persoane pentru pelerinajul național românesc la Roma. Număr mic, raportat la miile ce curg neconținut din alte țări. Pentru puținătatea și sărăcia noastră însă și ținând seamă de felurile restrângerii și îngrădirii valutare cari au făcut să plutească în aer până în clipa din urmă o atmosferă de nesiguranță, mai mult decât mulțumitor. Este un grup care, ordonat și disciplinat, va putea reprezenta cu vrednicie biserica și neamul nostru.

Aceasta mai ales dacă vom ține seama de un amănunt până acum necunoscut. Și anume: pentru a da fast deosebit acestui pelerinaj, după informațiile ce deținem, I. P. S. Episcopul Orăzii VALERIU TRAIAN FRENȚIU va aduce cu sine și corul maestrului Hubic, pentru a face să răsună cântarea de închinare a bisericii noastre în principalele metropole ale pelerinilor catolici; la San Marco în Veneția, în biserica Sf. Antonie la Padova, la mormântul Sf. Francisc din Assisi și, mai cu seamă, la mormântul verhoenicului Apostolilor, Sf. Petru din Roma. Pompa ritului oriental prezentat în toată podoaba lui, însoțit de cântarea măiastră a corului Hubic, apoi frumuseța costumului nostru național — pe care doamnele vor avea de sigur mândria românească să-l ducă pe malurile Tibrului — nu-și vor greși efectul. Astfel pelerinajul acesta va fi unic, fără precedent, în analele pelerinajelor noastre. Fericiți cei ce vor participa la el! Impresiile și amintirile ce vor dobândi, vor alcătui o comoară sufletească din cele mai prețioase și un izvor de reconfortare morală continuă.

Contactul cu eternitatea este supremul bun al muritorului. Și nicăieri senzația veșniciei nu este mai vie, mai covârșitoare ca în Roma martirilor și a Papilor.

Prevedem însă, după semnele ce se arată, că pelerinajul nostru național va produce și asupra fraților Italiani o impresie din cele mai favorabile. Este și aceasta în nota pelerinajelor noastre naționale românești. Când, în primăvara anului 1908, cei peste 100 de pelerini, în frunte cu neuitatul badea Gheorghe Pop de Băsești, președintele de atunci al partidului național român, au asistat cu cea mai mare evlavie la Liturgia arhierescă, sub durata căreia sau împărtășit cu sfintele taine toți membrii pelerinajului românesc, Papa Pius al X-lea de atunci, n'a uitat să remarce în cuvântarea Sa apostolică faptul aceasta de pilduitoare evlavie a pelerinilor români.

Desigur, împrejurările s'au schimbat cu desăvârșire. Italia lui Mussolini, unul din principalii făuritori ai înțelegerii din Lateran dela 1929, nu este Italia guvernelor francmasonice de atunci. Ea, de bună seamă, n'are nevoie de exemplul răvnei noastre creștinești. Avem însă foarte mare nevoie noi, să fim cunoscuți și apreciați și, sub raportul acesta, ca unul din popoarele care ținem să urmărim ritmul progresului universal și în celea sufletești; și mai ales în acestea. La răspântia istorică pe care o trăim, numai focurile idealelor evanghelice ne mai pot călăuzi. Pelerinajul la Roma va fi un prilej și un îndemn să le aprindem și să le alimentăm mai stăruitor decât în trecut.

Iată sensul profund al pelerinajului nostru național!

Ion Ceparu.

Regimul sectelor

Dispozițiile mai importante din noul regulament al sectelor religioase

Până eri o amenințare, sectele născute din „libera cercetare” adică pervertire a credinței creștine sunt astăzi o realitate. Tristă pentru biserică și neam deopotrivă. Raționaliste sau hipermistice, ele sunt prin esență disolvante și zăpăcitoare. La noi, pe deasupra, marfă de import, cu totul străină de temperamentul și firea românească. Unele neagă pe față principiile de bază pe care este clădită țara și societatea. În haotica învălmășire a vieții de astăzi, acțiunea lor distrămatoare este deosebit de păgubitoare.

O reglementare precisă și severă a lor se impunea deci cu atât mai mult, cu cât acțiunea le este mai indezirabilă. Statul a și făcut-o. Încă în legea pentru regimul general al cultelor și-a fixat linia de conduită față de ele. Nu a volt, ori nu a avut curajul să le pună în față un nu categoric. Dar nici nu putea să le dea, fără alegere și fără control, toată libertatea. A ales, o cale mijlocie totuși mai curând binevoitoare decât aspră. A făcut bine ori rău? De prisos să căutăm acum, după ploaie. Problema nu-i actuală.

Legea însă odată adusă, trebuia neapărat să capete un regulament de aplicare. Care, se vede nu era prea ușor de ticluit. Dovadă faptul, că deși diferitele aberații religioase se fac tot mai agresive, regulamentul a tot întârziat. Acum în sfârșit, îl avem. Ministerul Instrucțiunii și cultelor îl publică în „Monitorul Oficial” din 24 August c. Deși, în chip fatal, el trebuie să rămână înăuntrul legii aduse, pe care cel mult o poate explica și preciza, merită totuși cea mai mare atențiune. Interesează, cu drept cuvânt, de aproape și pe cititorii noștri. De aceea ne simțim datori să-i facem cunoscute dispozițiunile mai însemnate.

Mal întâi: se interzice cu desăvârșire activitatea următoarelor „asociațiuni religioase” (așa le-a zis legea, ca să nu-i supere pe domnii sectarii!) Asociația Internațională a Studenților în Biblie, Milenștii, Martorii lui Iehova (sau Martorii lui Dumnezeu, sau Martorii lui Dumnezeu Iehova), Panticostaliștii. Biserica lui Dumnezeu Apostolică, Nazarenii, Inocenștii, Hliștii, (Hlăstăii), Adventiștii-Reformiștii și Seceratorii, întrucât doctrinele lor aduc atingerea legilor și instituțiilor statului, iar prin practicile lor contravin ordinii publice și moralității.

Se vor bucura însă de drepturile și libertățile pe care constituția le acordă asociațiilor în genere: Asociațiile religioase de ziua a 7-a, bapțiștii și creștinii după Evanghelie (art. II.) Se vor socoti membri ai acestor secte persoanele cari fac dovadă că au aderat la una din ele dela întemeiere ori s'au înscris în registrele lor înainte de 22 Aprilie 1928. Ori-

cine altul vrea să intre în ele, trebuie să facă formele de trecere prevăzute în art. 45 al legii cultelor. Toți cei cari plătesc un cult, sunt obligați la plata tuturor contribuțiilor pentru anul în curs, la care au fost impuși înainte de declarația părăsirii cultului. (Art. III.) Tot potrivit legii cultelor (art. 44) schimbarea cultului trebuie să fie liber „consimțită”, întru bucurarea de „violenta morală, promisiuni de avantagii, constrângere materială sau înșelăciune” aducând după sine pedepse pentru asociația respectivă. (Art. III. al. 4.) — Schimbările în registru de membri se vor notifica și prefecturilor de județ la începutul fiecărui semestru, iar acestea vor raporta ministerului.

Casele de rugăciuni ale sectelor vor trebui să îndeplinească condițiunile de salubritate și igienă, cerute de regulamentele edilitare și polițienești oricărui local de adunare politică. Ele nu vor servi decât pentru adunările și slujbele religioase ale sectei. La eliberarea autorizațiilor de clădit, primăriile vor grijă să nu fie aproape de bisericile cultelor recunoscute. (Art. III. d. al. 1—3.)

Predicatorii, persoanele duhovnicești, superiorii și conducătorii locali ai sectelor trebuie să știe carte, să aibă 25 ani împliniți și să nu fi fost condamnați pentru crime etc. sau revocați dintr-o funcțiune pe care au ocupat-o. Ei nu vor putea purta veșminte religioase sau călugărești, singura dovadă despre calitatea lor fiind biletele de identitate eliberate de ministerul cultelor. Ei vor putea face educația religioasă a copiilor membrilor asociațiunii numai dacă posedă pregătirea dovedită prin titluri cari le dau dreptul la catehizare.

Serviciile religioase ale asociațiilor admise nu se pot face sub cerul liber ci numai în casele de rugăciuni autorizate, evitându-se orice act care ar putea aduce vreo jignire cultelor recunoscute sau ar constitui o demonstrație împotriva lor. — Orice slujbă religioasă sau manifestare de credință care prin natura ei ar trebui săvârșită în afară de casa de rugăciune, se va face numai în urma învoirii prealabile a autorităților polițienești locale, cu observarea strictă a dispozițiilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică. Se exceptează înmormântările. Se va evita orice manifestație ostentativă, care ar jigni cultele, recunoscute, precum și orice afișaj sau procesiune demonstrativă (art. IV. al. 1—2, 4—5).

Se va evita desfacerea broșurilor de propagandă religioasă prin vânzătorii ambulanți. Scrierile religioase, broșurile cu subiect de ocrotire morală sau știință popularizată tipărite de asociațiile admise, vor menționa denumirea asociației. Ele se pot distribui în casele

de rugăciune, în librării sau chioșcuri fixe. (art. V. al. 1—2).

Celelalte dispozițiuni ale regulamentului, privind condițiunile între cari sectele pot primi ajutoare din străinătate, pot întemeia stabilimente de asistență publică ori asistență socială, pot avea școli pentru pregătirea personalului duhovnicesc etc. urmează de aproape rânduielile cunoscute din legea cultelor (art. 12 și 15). Pe noi ne interesează, de altfel, mai puțin.

Am încrestat aceste rânduieli ale ministerului nu fără strângere de inimă. Realitatea pe care ele s'au simțit nevoite s'o reglementeze aruncă oricum o dără de umbră asupra bisericii și slujitorilor ei. — Facă Domnul să dispară!

Zile ale Harului. Ultimul număr al „Sionului Românesc” din Lugoj încreastă pe scurt câteva momente vrednice de reținut din viața și mișcarea spirituală a eparhiei Preasfințitului Alexandru.

Maț întâi: *Pelerinaje*. În 6 August la mănăstirea Ploșca, în 15 august, sărbătoarea Adormirii Preacuratei, la mănăstirea Radna. La aceasta din urmă, cucernicii călători au avut parte și de o frumoasă pregătire sufletească la marea sărbătoare: o serie de predici și rugăciuni, trei zile încheiate. Au predicat părinții: *Jacob Nicolescu* din Zăbrani, *Septimiu Avram* din Cugir și *Victor Pop* din Șeltn. — Un nou pelerinaj se face de praznicul Nașterii Preacuratei, 8 Septembrie, la Racovița.

De marile binefaceri ale *misiunilor populare* s'a împărțit parohia Cib în a cărei biserică nouă trei zile, 13—15 August, a propovăduit cuvântul Domnului păr. canonic *Dr. N. Brînzeu*. Misiunile au fost o puternică manifestare de credință a mult încercașilor noștri frați din Cib și Cib-Chel, cari așteaptă încă să li se facă dreptate. De bun ajutor au fost, la slujbe și spovedanii, păr. *Cornel Andrea*, prof. de religie și *Iosif Bogdan* din Zlatna. — Cu acest prilej s'a hotărât și înființarea Agru-lui.

Să mai adăugăm *exercițiile spirituale pentru preoți*, pe cari le-a condus, cu multă destoinicie și cu mare rod, Cuviosul păr. *Leon*

Manu dela mănăstirea Bixadului și la cari s'au primenit sufletește vreo 40 frați din via Domnului. — Harta spirituală a ultimilor săptămâni din eparhia Lugojului este, în felul acesta, cât se poate de mângâitoare.

Dor realizat

Ajutorarea familiilor preoților decedați

În coloanele prețuitului nostru ziar „Unirea” confrății preoți au discutat în diferite rânduri cum s'ar putea ameliora soarta precară a văduvelor și orfanilor de preoți. S'au făcut propuneri care de care mai practice, dar cu multă darere am constatat că frații nici măcar amintire nu au făcut de societatea noastră „*Familie Preoților decedați*”, înființată încă în anul 1925 în Șimleul-Silvaniei cu scopul, ca prin contribuțiile noastre să ștergem lacrimile văduvelor și orfanilor, sau măcar să ușorăm după putință, mizerabila soartă ce li așteaptă după moartea noastră.

Societatea noastră este în plină activitate, aem de 9 ani. Am dat ajutoare însemnate (până la cifra frumoasă de 85—90 mii lei), la câte o văduvă și orfanii ei. Făcut-am apeluri peste apeluri, îndemnând pe confrăți să se înscrie membrii la aceasta societate, rugat-am pe prietenii noștri preoți în gremile diferitelor dieceze ca să îndemne pe preoții nou ordinați să nu pregete a se înscrie membrii la aceasta societate caritativă, cerut-am ajutorul și concursul tuturor Preaveneratelor noastre Ordinariate, căci societatea noastră primește membrii din întreaga noastră Provincie Mitropolitană, umblat-am calea apostoliei din parohie în parohie, indemnând pe Onoratele preotese ca în vederea ușurării sorții lor și a fiilor și ficelilor lor, să-și constrângă soții indolenți, a se înscrie membrii: cu un cuvânt, am făcut toate demersurile posibile și imposibile ca societatea noastră să crească și să înflorească spre binele celei mai oropsite, dar și a celei mai indolente tagme din România Mare. Ca primul președinte a acestei societăți am avut mângăerea ca în primul 2 ani s'au înscris 120 membrii. Credeam că nu peste mult timp so-

cietatea noastră va cuprinde în sinul său aproape pe toți frații noștri.

Mai apoi însă mare ne-a fost durerea că conștiințele trezite din indiferentismul tradițional în loc să se îndrepte spre societatea noastră care își avea ființa și personalitatea juridică după toate cerințele legii, pipăie în întunerec, discutând cum ar putea înființa o alta societate, ca și cum societatea noastră nici nu ar exista. Ce să fie cauza? Oare aceea să fie cauza — lertăți-mă pentru francheță — că aceasta societate s'a înființat în Șimleul Silvaniei, și nu în Gherla sau Blaj, sau Oradea, sau Lugoj „? Noi știm ce este supunerea, iubirea și recunoștința carea o datorăm Preaveneratelor Ordinariate, aceasta însă nu exclude organizarea noastră afară de cadrele oficialității cu știrea, binecuvântarea și chiar controlul acestei oficialități. Motivul organizării noastre afară de cadrele oficialității l-am spus cu toată sinceritatea la adunarea generală de constituire, că adeva: cerând binecuvântarea Arhierelui nostru iubit, dorim ca societatea noastră să se conducă prin membrii ei, ca așa în adunările generale fiecare membru să-și poată spune părerea și să facă controlul, liber, fără genă, și astfel strângându-ne rândurile și obicnuindu-ne a ne disciplina pe noi și prin noi înșine mai apoi să ne organizăm în o puternică asociație preoțească, care să stea ca un zid puternic la spatele iubitorilor noștri Arhierelui când va fi vorba de apărarea bisericii și a intereselor preoțimii. Deci înființarea societății noastre în Șimleul-Silvaniei, și nu în câteva centru bisericesc sub directă conducere a mai marilor noștri, nu ar trebui să atingă susceptibilitatea nimănui*).

În Art. 27 a statutelor noastre se prevede că dacă fondul societății noastre să va ridica la un milion lei, cu acest fond se va putea

*) Pe cât știm, nici nu s'a supărat nimeni. Și din partea nici unui Ordinariat, nu s'a pus nici cea mai mică piedecă în calea asociației, dacă totuși preoțimea noastră nu a îmbrățișat-o cu entuziasmul dorit de întemeietori. Pricina trebuie să fie, evident, alta. Poate tocmai absența oficialității, care departe de a stânjeni libertatea de acțiune, ar fi dat mișcării o mai mare garanție și spor de încredere. N. R.

Foița „Unirii”

Hristos la Roma

4) de Giovanni Papini

Mai e apoi o latură a figurei lui Cesar asupra căreia nu se oprește îndeajuns atențiunea: legăturile lui cu dumnezeirea. Se uită totdeauna că Cesar, întemeietorul împărăției moștenite de papalitate, a fost preot la 17 ani, Flamen Dialis, preoția cea mai însemnată dintre toate, și la 37 de ani Pontifex Maximus, care era, precum se știe, capul suprem al religiei romane și locuia în vechiul palat al regilor¹⁾.

Dar ce e și mai mult: Cesar credea că se coboară din neam dumnezeesc. Într'o cuvântare publică, rostită în slava soției moarte, spunea: „Bunica mea Iulia coboară, din partea mamei din familie regală, din partea tatălui se înrudește cu zeli nemuritori.

„În adevăr, dela Ancus Marzius, coboară regii Marzii, din viața cărora a fost mama mea; dela Venus sunt Iulii, familia mea. Am deci în casa mea și cinstita slavă a regilor care

¹⁾ Studiul lui W. WARDE FOWLER, *An unnoticed trait in the character of C.* (în „Classical Review”, 1916 pp. 68—71), arată cât se interesase de ceremoniile cultelor romane și străine. Interes unic pentru cineva care ar fi fost numai ostaș și politician.

se înalță așa de mult asupra oamenilor și sfințenia zellor de care atârna regii înșiși²⁾. Cuvântarea e strălucită și genealogia e fantastică, dar oare nu suntem în fața unei prefigurări păgâne a îndoitei obârșii a lui Hristos — care era fiul regelui David după trup și fiul lui Dumnezeu după duh?

Legăturile lui Cesar cu religia nu se opresc aci: după moarte, Senatul porunci să fie cinstit ca un zeu și mai târziu făcu să se înalțe un templu Blandefei, închinat lui³⁾.

Și să se noteze că Cesar a fost, după miticul Romulus, întâiul Roman luat între zeli. Într'atât, încât Valerius Maximus, după ce a descris moartea lui, adaugă: „Nu sunt obișnuiți oamenii să moară în felul acesta, ci așa se întorc zeli nemuritori în cer⁴⁾.”

Lăsând însă la o parte semnele cerești și pământesti ce însoțiră moartea lui, e cazul să amintim paralelismul ciudat între soarta ucigașilor lui Cesar și soarta ucigașilor lui Hristos. Noi toți știm ce ticălos au sfârșit Iuda, Pilat, Calafa și Irod Antipa; știm însă că conjurații de căpetenie ai idelor lui Martie, după câțiva ani, au fost ușiși sau s'au sinucis: Decimus Brutus și Pontius Aquila au murit în războiul Modenei, Marcus Brutus și Cassius și-au făcut seama după înfrângerea dela Phi-

lippi, și Dante îl osândește la aceeaș pedeapsă ca pe Iuda.

Dar e o apropiere încă și mai minunată: *adică extraordinara predilecție a lui Cesar pentru poporul din care trebuia să se nască Hristos, pentru poporul evreesc*. Știm dela Iosephus Flavius că Cesar a dat Evreilor multe și înalte privilegii, pe care nu le-a dat nici unui popor din Răsărit. Chiar pe timpul când Cesar, cum arată Suetonius, desființă toate corporațiile, exceptând pe cele mai vechi⁵⁾, el dete Evreilor libertatea să alcătuească oriunde un corp deosebit, cu căpetenii și statute proprii și, pe deasupra, le dete scutire multe de taxe, scutire de serviciul militar, dreptul de a trăi după obiceiul părinților lor⁶⁾.

Și prin aceasta Cesar, ca printr'un plan misterios, se desface din mijlocul tuturor celorlalți Romani, fiindcă în scrierile concetățenilor săi, înainte și după el, nu aflăm decât ocări și batjocuri pentru Evrei⁷⁾.

De aceea, nu e mirare, dacă cetim la Suetonius că, după moartea lui, „multimea străinilor se adună neam de neam împrejurul rugului, îl jeliră, fiecare după datina sa, și mai

¹⁾ SUETONIUS, *Cesar*, 42.

²⁾ IOSEPHUS FLAVIUS, *Antiquit. Iudaicae*, XIV, 10, 2—25.

³⁾ Să se vadă IUVENALIS, XIV; PERSEUS, V; TACITUS, *Hist.* V, X sqq; PLINIUS, *Nat. Hist.* XIII, 8; HORATIUS, *Sat.* I, IV, 113; V, 100; IX, 69; CICERO, *De prov. consularibus* V.

⁴⁾ SUETONIUS, *Cesar*, 6.

⁵⁾ PLUTARCHOS, *Cesar*, LXVII.

⁶⁾ VALERIUS MAXIMUS, III, 5.

inflința o bancă din care se vor împrumuta în primul rând membrii societății, firește că pe lângă garanță sigură, menținându-se și pe mai departe scopul băncii identic cu scopul pentru care s'a înființat societatea adică: ajutarea văduvelor și orfanilor preoților semnatari în sensul statutelor. Iată că este acli cazul: Fondul nostru până la 31 Decembrie 1932 a crescut la 1.263.581 lei. Adevărat că acești bani sunt depuși la diferite bănci, dar acestea sunt destul de tari ca să poată suporta greutățile crizei financiare în care ne sbatem. Afară de aceea, împrejurarea aceasta nu poate să ne împiedece întru înființarea unei bănci — poate populare — căci deși deocamdată nu am putea lucra cu banii depuși, la tot cazul am putea lucra cu cotizațiile ce vor încurge anual dela membrii, firește că scăruind cheltuielile la minimum posibil și la început fără nici un salariu sau onorar. Chiar pentru aceea astăzi, revenind la conducerea acestei societăți, când prezint Onorabililor Frați în Hristos bilanțul societății noastre dela 31 Dec. 1932**), din nou apelez la conștiința fiecărui frate în Hristos îngrijorat de viitorul familiei sale, să ne întărească rândurile înscriindu-se membru la societatea noastră și astfel contribuind la înflorirea ei întru atingerea mărețului ei scop.

Emil Ostatea

protopop, președ. soc. F. P. D.

Apostolie curată. Ținând să răspundă unei necesități sufletești de tot mai potențată intensitate în lumea satelor noastre, reuniunile de misiuni din Blaj și Balamare au folosit împrejurarea că s'au nimerit două sărbători aproape una de alta așa că au aranjat din acest prilej *misiuni populare* foarte reușite. În felul acesta zilele de 26—30 August c. au fost pentru trei parohii norocoase, ocazie bine venită de temeinică primenire sufletească.

De praznicul Tăierii capului în arhidieceză s'au ținut misiuni populare în *Mădăraș-Fânațe* și în *Orșova Gurghiului*. În parohia dintâi vestitor al cuvântului a fost p. Dr.

**) Bilanțul pomenit îl vom publica în numărul proxim al gazetei. — N. R.

Septimiu Todoran, din Blaj. La ascultarea celor 284 de mărturisiri i-au dat ajutor preoții: p. Emil Tatar, p. Iuliu Man, p. Teodor Pădureanu (dela început și până la încheierea misiunilor) și p. Ioan Pol, preotul local. De notat că s'au mărturisit și cuminecat toți intelectuali din localitate. — La Orșova Gurghiului (ori mai bine *Urșua*, cum îl zic localnici) opera misionarului a făcut-o redactorul nostru, p. *Dumitru Neda*. Mărturisiri multe: 462. Preoții ajutători la ascultarea spovedaniilor (p. Emil Catarig, p. G. Covăsan, p. Iuliu Molpovan, și p. Demetriu Fărcaș, parohul local) au fost mereu ocupați în tot timpul liber dintre cuvântări. O seamă de credincioși a apucat la scaunul mărturisirii numai Miercuri dimineața, când s'au cuminecat și ei cu cel spovediți în după amiază și seara sărbătorii Tăierii Capului. — Biserica a fost mereu ticsită la sfintele slujbe (vecernie paraclis, utrenie și liturgie) și la cuvântările spuse de fiecare slujbă religioasă. Chiar și luni, în zi de lucru, mulțimea n'a pregetat să la parte în număr egal de mare ca Duminică și Marți, de sărbătoarea Tăierii Capului, la utrenia ținută de acea dată mai de dimineață, și la paraclisul oficiat pe inoptate.

După informațiile ce avem, în eparhia de Nord s'au ținut misiuni în *Copalnic-Mănăstur*. Slujba preotului misionar a îndeplinit-o p. *Ioan Turdan*, protopop. Ascultat cu plăcere, a plecat inimile credincioșilor spre pocăință. Numărul mărturisirilor și cuminecărilor: 346. Printre penitenți au fost destul și de acela cari de zeci de ani nu s'au mai apropiat de sfintele taine. În rândurile ascultătorilor s'au remarcat o serie de intelectuali, domni și doamne. Preoți ajutători: p. N. Avram, preot-arhidiacon; p. V. Sabou, protopop; apoi: p. G. Petrovan, p. E. Dragomir, p. R. Avram și p. V. Bota.

Ca și în celelalte locuri, lucrarea Spiritului a fost și aici, așa zicând palpabilă. — Laudă lui Dumnezeu pentru toate și cât mai multe asemenea osteneți și revărsări de haruri!

Congres pilduitor. Așa a trebuit numită impunătoarea adunare generală pe care a ținut-o, Duminică trecută, „Asociația populară catolică” a maghiarilor din Ardeal, la Gheorgheni. Pregătită temeinic și până în cele mai mici amănunte, ea a reușit să-și desfășoare fără încurcături programul bogat și multilateral.

În frunte cu episcopii au participat la adunare toți fruntașii vieții catolice dela noi. Credincioșii din jur s'au adunat în număr de câteva mii. — Slujbele religioase s'au ținut în liber. Ședințele s'au desfășurat în bună parte paralel, asociațiunea fiind împărțită în mai multe secțiuni: culturală, socială, feminină, a tineretului, „academia catolică”. În toate s'au tratat probleme de actualitate, de cel mai competenți conferențieri și referenți.

Deosebit de impresionantă a fost cuvântarea venerabilului episcop, contele Majláth, cărui credincioșii i-au făcut entusiaste manifestațiuni de dragoste. Bătrânul arhieru și-a încheiat cuvântarea cu o foarte limpede declarație de fidelitate și loialitate cetățenească, la care este obligat în conștiință fiecare catolic, și în special episcopul care a și jurat-o.

S'a găsit timp și pentru o frumoasă serată festivă și pentru concursurile sportive ale tineretului în programul congresului, încheiat cu o impunătoare procesiune religioasă.

Nu puține ar fi de învățat din această adunare, pentru care organizații merită toate felicitările!

Știri mărunte

Personale. P. Ven. ordinariat arhidiecezan a numit profesori suplitori la diferitele școli din Blaj. Și anume: La liceul de băieți pe d. *Virgil Cenariu* (muzică); la liceul de fete pe d. *Eugenia Todica* (română-latină) și *Letiția Muntean* (desemn-caligrafie); la școala normală de învățători pe dd. *Virgil Stoica* (română) *Ioan Radu* (fizico-chimice), *Isata Cristian* (naturale); la școala normală de învățătoare: d. *Maria Mureșianu* (franceză), *Felicia Popu* (tesut, lucru de

cu seamă Evreii care cercetară cu grămada mai multe nopți de arândul mormântul său!).

Și să vorbim în sfârșit despre moartea lui: *De cine a fost ucis Cesar?* De Brutus și de Cassius, adică de acela pe care el îl scăpase de moarte, îl acoperise de binefaceri și-i socotise între prietenii săi cei mai buni. *Pentru ce a fost ucis Cesar?* Pentru că a fost învinuit, pe nedrept, că vrea să se facă rege. De mai multe ori respinse coroana ce-i oferiră prietenii, dar refuzurile sale nu-i putură crușa de cele 23 de lovituri de pumnal ce-i străbătură corpul.

Să ne aducem aminte că Brutus, cel mai mare trădător al său, a fost, ca Iuda, foarte lacom de bani, încât se îndeletnicia în Răsărit cu meșteșugul cămătăriei și intriga cu guvernatorii romani să-l ajute a-și scoate roadele calculului său gătuitoare).

S'ar putea aminti cu mult mai multe lucruri, dar, pentru a nu plictisi prea mult, n'am folosit decât o treime din mărturiile culese. S'ar putea, de pildă, adăogi că de două ori s'a încercat omorirea lui: pe timpul lui Sylla și al lui Catilina, precum de două ori se încercă uciderea lui Isus, la Bethlehem și Nazaret — că de două ori a fost plătită viața lui cu bani: când era urmărit de Syllani și când a fost

prins de pirați — că patruzeci de zile a trebuit să stea pe o insulă pustie în mijlocul tâlhărilor care îl prinseseră, precum Isus stătu 40 de zile în pustie între fiare și mai târziu, pe cruce, între tâlhari — că misiunea imperială a lui Cesar se revelă înaintea unui râu, a Rubiconului, precum se întări chemarea Messianică a lui Isus în apa Iordanului — și s'ar putea încă aminti ce urmă pe mare când corăbierul înspăimântat (ca Petru pe lac) de furia vijeliei, eroul îl zise: „De ce te temi? Cesar conduce”. Și lui Cesar de două ori i-s'a oferit coroana și de două ori o respinse: precum Isus de două ori respinse mărirea lumească, în pustie întâiu, și apoi mai târziu după înmulțirea pâinilor).

E nemărginită depărtarea dintre omul Cesar și Dumnezeul Hristos, între cel ce purta coroană de aur și cel ce avea împrejurul capului coroană de spini, între cel ce cucerii țări și cel ce cucerii suflete, dar trebuie să mărturisim că ne găsim în fața unui Cesar mult deosebit de cel obișnuit în cărțile de școală și vrednic, printr-un concurs neexplicabil de însușiri și de întâmplări, să fie ridicat la demnitatea de călăuză înconștientă a lui Hristos.

Am aflat un Cesar cu inclinări și virtuți foarte diferite de ale altor Romani — un Cesar iertător cu dușmanii, dăruitor larg tuturor, căpetenia legiuită a religiei romane care se so-

colta de obârșie zeească, cinstit ca un zeu — un Cesar iubitor și ocrotitor al poporului din care trebuia să se nască adevăratul Dumnezeu — un Cesar tradat de unul din cei mai de aproape prietenii ai săi și a fost ucis pentru că era învinuit, ca și Isus, că vrea să se facă rege.

Eu nu spun, să se bage bine de seamă, că această descoperire corespunde adevărului și mă las în voia celor mai înțelepți decât mine. Dar dacă se admite că Roma, pentru chemarea ei viitoare trebuia să fie înștiințată de Dumnezeu ca și Ierusalimul, care alți Roman, între cei ce au trăit înainte de întrupare, poate fi socotit figură profetică a lui Hristos, afară de Iuliu Cesar? El întemeie împărăția, precum Hristos întemeie Biserica, și lasă ca moștenitor pe Octavianus Augustus, precum Hristos lasă pe Petru — acel Petru care avea să primească apoi în persoana urmașilor săi moștenirea lui Cesar pe urma acelei a lui Isus.

Nu e vorba de a face paralelisme sacrilige între un om supus greșelilor căderii și un Dumnezeu care mântuiește de cadere. E vorba numai de a recunoaște în uciderea din Roma un presimțământ nelămurit și o prevestire nedeslușită al uciderei din Ierusalim; și mie mi se pare că văd o nouă dovadă a dreptății și bunătății lui Dumnezeu, în însăși persoana întemeietorului împărăției, o prorocie figurată a venirii apropiate a Celui ce a întemeiat, pe ruinele celei dintâi, o împărăție duhovnicească ce nu va avea sfârșit.

Trad. Ioan Georgescu

1) SUETONIUS *Cesar*, 84.

2) CICERO *Ad Atticum* VI, 1, 7; G. BOISSIER *Cicero et ses amis*, Paris, Hachette, 1917, ed. 17 pp. 333 sqq.

3) SUETONIUS, *Cesar*, 79; MATEI, IV, 8-9;

IO AN, VI, 15.

mână), Sora *Gema Dragoș* (gospodărie); la școala comercială de băieți: *Ioan Turcu* (geografie economică) și *Ioan Oltean* (contabilitate).

— Același a numit pe păr. *Iovu Popa* din Ocnișoara, adm. parohial la Feisa; pe păr. *Victor Anghel* din Moșna, adm. parohial la Daia (distr. Tichindeal); tot administratori parohiali a numit și pe neohirotoniții *Ioan Albu* la Bărghiș, *Ioan Mazere* la Mărtinești, *Valeriu Stoian* la Moșna și *Ioan Octavian Barna* la Găbud.

P. Ven. Ordinariat de Lugoj a distins pe păr. *Romol Crișan* din Cugir I și păr. *Gheorghe Medoia* din Comloșul-mare, cu titlul de protopop onorar având dreptul de a purta brâu roșu.

— Același a făcut următoarele transferări și numiri: păr. *Ierontim Hangea* din Belotinț, adm. parohial la Ploscabaia cu sediul în Petrila, păr. *Vasile Albu* din Vărădia II, adm. parohial la Belotinț; păr. *Vasile Deciu* din Galșa la Vărădia II; păr. *Ioan Crașovan* din Iancăhida, adm. parohial la Scăiuș; păr. *Coloman Sextius* din Ohaba-Copăcele, adm. parohial la Iancăhida; păr. *Iuliu B. Pop* din Ploscabaia, adm. parohial la Lonea; pe păr. neohirotonit *Augustin Boca* l-a numit adm. paroh. la filiala Balșa; pe păr. Dr. *Ioan Stanciu* l-a aplicat în cancelaria diecezană; și provizor tot la cancelarie a fost numit Rev. *Ioan Cipa*, absolvent de teologie.

— P. Ven. Ordinariat al Maramureșului a numit pe păr. *Victor Silaghi* din Viile Satu-Mare, paroh la Valea Vinului (districtul Seini).

Nou drum de apostolie. Abia sosit în pace din ostenitoare vizitații pe care le-am înregistrat la timpul său, Preasfințitul Alexandru al Maramureșului anunță un nou drum de mângâiere și întărire în credință a păstoritorilor săi. Va pleca în dimineața praznicului Nașterii Preacuratei, pentru a prezida pelerinajul dela biserica votivă din Șișești, cercetând apoi parohiile: Unguraș, Dănești și Negoia. În zilele următoare: 9—15 Septembrie alte 28 parohii vor avea fericirea înaltei sale vizite. Intre ele mai mult îl va reține Copalnicul, unde va consacra biserica renovată (10 Septembrie) și Baia-Sprie unde se va binecuvânta la praznicul sf. Cruci, o răstignire jubilară.

Statule colosală a Regelui Hristos. Pe vârful Muntelui alb, aproape de Chamonix, se va ridica în curând, la respectabila înălțime de 1500 metri, o statuie a Regelui Hristos, Principele păcii. Înaltă de 30 metri, ea va fi una din cele mai mari statui din lume. Se va vedea din depărtări mari, de pe toate înălțimile șirului de munți din regiune. Piatra fundamentală a impunătoarei construcții s-a și pus, în fața unei mari mulțimi de credincioși, între eari mulți turiști.

Locale. Vineri 14 Septembrie, la sărbătoarea înălțării sf. Cruci, va predica în catedrală păr. *Iuliu Maior*, director al școlii comerciale de băieți, iar Dumineca următoare, după înălțarea sf. Cruci, păr. *Ștefan Pop*, directorul liceului de băieți.

— Rând pe rând, orașelul nostru își recapătă adevărata și propria sa înfățișare de *cetatea școlarilor*. Pe măsura termenelor reglementare, sosesec mereu cete-cete de logofeți ai cărții, răscolind cu voioșia lor gălăgioasă liniștea solemnă a bătrânelor ziduri, cari îi așteaptă gătite de sărbătoare. Cu toată grozăvia crizei și tendința generală a politicii învățământului de a reduce numărul diplomaților, se pare că școlile noastre nu vor înregistra o scădere simțitoare a numărului de elevi din trecut.

Parohii trecute la eparhia Maramureșului. Prin hotărârea Sfântului Scaun al Romei, promulgată de Nunțiatul din București cu decretul Nr. 8990 din 31 Iulie c. parohiile rutene *Scăiuș*, *Zorile* și *Ohaba-Copăcele* din eparhia Lugojului, au fost trecute sub iurisdic-

țiunea episcopului de Maramureș și incorporate vicariatului rutean. S'a făcut această schimbare pentru binele sufletesc al credincioșilor, cari în felul acesta vor putea fi păstoriți de preoți din neamul lor. Vestind, în ultimul cercular, primirea lor în noua eparhie, Preasfințitul Alexandru dela Baia Mare le declară supuse normelor și dispozițiilor în vigoare pentru Vicariatul special al Rutenilor, și le împarte districtului protopopesc ciscarpatin, cu sediul în Sighet.

Spania nouă. Teatrul îndurerat al furiei francmasonare are mereu motive de durere. De curând, în diferite eparhii, au avut loc scene deosebit de emoționante: »Frații școlii creștine« — cari au avut nu mai puțin de 133 colegii, dintre cari 100 cu totul gratuite, crescând în ele peste 34.000 copii de țărani necăjiți. — în urma legii nefaste din 2 Iunie, vor părăsi și ei, ca atâtea alte congregațiuni activitatea școlară și vor părăsi casele în cari s'au sacrificat eroic pentru un ideal evanghelic. Fiind extraordinar de populari și iubiți chiar și în cercuri de necredincioși, despărțirea lor de școală echivalează cu o zi de jale națională. În aceeași vreme însă sporesc temeliile de neîncredere pentru viitor. Viața religioasă și activitatea catolică, prea liniștită și anemică înainte de marea răsturnare, se scutură din amorteală. În ultimele luni, presa catolică a luat avânt neobișnuit. »El Debate« scoate 5 ediții pe zi, de câte 10 pagini, dând Dumineca încă un supliment ilustrat de 24 pagini mari. »Acțiunea Catolică«, se întărește pe toată linia. Se reia și tradiția, ce părea întreruptă pentru totdeauna, a marilor »săptămâni sociale« ale catolicilor spanioli. După o tăcere de peste 20 ani — cea dintâi s'a ținut la Madrid în 1906, ultima la Pamplona la 1912 — se va ținea în Octombrie al șaptelea curs al »săptămânii sociale«. Tema generală »conferențelor și discuțiilor va fi: »Criza morală, socială și economică a lumii«. Inscriserile sunt de pe acum numeroase peste așteptări. Și din toate părțile sociale, în chip special s'au realizat 45 locuri pentru muncitori.

Treceri în masse la catolicism. E știut cum, după studii îndelungate și strașnice lupte sufletesti arhiepiscopul Jacobit, Mar Ivanios din Trivandrimul Indiei a îmbrățișat, acum trei ani, crezul Romei. L'a urmat un număr frumos de credincioși. Chiar și săptămânile din urmă a mai câștigat la o mie de suflete pentru biserica Domnului. Și anume după cum anunță N. C. W. C. News Service, numai din satul său natal, Mavelikarai, înaltul Ierarh a luat mărturisirea de credință a 300 de inși. Pilda aceasta au urmat-o 100 familii din Katterakarai și 150 din Kattenoum, așa că noua sa eparhie numără deja dește 10.000 de suflete. — La fel de frumos avânt au luat trecerile la catolicism și în dieceza sufragană de Tiruvella, unde păstorește tot un fost episcop jacobit convertit: Mar Teofilos.

Intrunire colegială. Ni-se cere publicarea următoarelor: Absolvenții Academiei teologice din Blaj — anul 1898 —, sunt rugați să se întrunească la Blaj, în ziua de 25 Septembrie a. c.

† **Păr. Gheorghe Filepp**, protop. on. paroh în Căuaș (ep. Oradea), a adormit în Domnul, la 20 August c. în anul 79 al vieții și 54 al preoției sale cinștite. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“

B. Cluj. Pesimismul unora din cei cari vreau să fie cu orice preț »valiști« s'a fript și de astădată. Numărul pelerinilor cari vor pleca la Roma în 27 Septem. a trecut peste 80. Este aproape sigur că va bate suta. Termenul de anunțare ar cam fi trecut. Totuși, excepțional, o zi două se mai primesc înscrieri. Să se facă însă telegrafic, fără amănare. Este ocazie cu totul unică. Se vor obține, aproape sigur, pentru tot cursul călătoriei, vagoane de turism, cu paturi. Așa că vor avea ce regreta și aceia cari au rămas acasă de teama ostenelelor și a lipsei de confort.

„Legea Românească“, Oradea. Așadar, curioșilor frați, ungurii catolici nu-s români buni. Descoperire

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

senzatională, care vă dă dreptul să trageți, în numărul dela 16 August, de mână pe »consulii țării«, cari nu văd românește. »Sub ochii lor predică revizionism episcopii și preoții papistași dela noi, în frunte cu Papa dela Roma. De sigur, nu numai concordatul e de vină la toate acestea. Mai e o pricină; pe care tot zmereniile Voastre ați oblicit-o: Imbărbătați de indolența (!) și desorientarea guvernelor noastre de totdeauna și *secundați și de conaționalii noștri greco-catolici*... au ei atâta îndrăzneală. De sigur, așa trebuie să fie. Nici nu s-ar putea altfel! Nici prin cap nu ne trece să tragem la indoială un adevăr atât de evident. Un lucru totuși îndrăznim să vă spunem: Dacă, după bizantină chibzuință și obiectivă judecată pravoslavnică ați ajuns la această concluzie teribilă; că dacă Românii uniți »secondează« pe unguri în opera lor antiromânească, de ce le mai ziceți »conaționali« și uneori chiar »frați«? Sunt niște criminali, trădători de neam, cu cari nu se stă de vorbă. — Așa, precucernicilor. Dați înainte cu astfel de judecăți, drepte și cinștite. Astfel veți salva neamul românesc! — Ba zău, nu Vă e rușine?

D. București. Am constatat și noi eroarea. Nu noi o avem însă pe suflet, ci »Rador« dela care am luat-o și la care ne-am provocat. El a scris cece am reprodus în No. 34: că adevărat în ziua de 21 August s-au vindecat la Lourdes deodată 120 bolnavi, cari au asistat la marea slujbă comemorativă. Adevărul este, că s-au întâmplat și acum vindecări. Vom mai avea prilej să vorbim despre ele. Dar nu atâtea deodată. Ci la serbarea comemorativă a participat un grup mare, de 120 »foști vindecați« ai Lourdes-ului, veniți în peregrinaj de mulțumită la locul de har al Preacuratei. A fost, și așa un spectacol deosebit de emoționant această armată a milușilor cari, pe rând, dar totuși prin minune s-au vindecat.

P. Reghin. Răbdare și tutun! Bonurile de teaur pentru plata arieratelor au început a se elibera și chiar a se vinde pe piață. Le vom primi și noi cu vremea. Cu oarecare întârziere însă. Asta din motivul că Ministerul finanțelor, după ce la Administrația noastră Centrală i-s-au trimis scrisorile și borderourile toate potrivit instrucțiunilor primite, s'a răzgândit. A dat noui instrucțiuni. În aceste cere petiții individuale, timbrate firește, și cu sumele rotunzite pretutindeni la sute, în favorul statului. Acum: s-au făcut pașii necesari pentru a ajunge cât mai curând la turtă. La timpul său, se vor da, în cercular toate lămuririle și instrucțiunile necesare.

Camera de Comerț și de Ind. din Alba-Iulia

Alegere de consiliu

În conformitate cu dispozițiunile art. 11 din legea și regulamentul legii pentru modificarea legii Camerelor de comerț și de industrie, se aduce la cunoștința alegătorilor pentru mandatele de consilier a Camerei de Comerț și de Industrie din Alba-Iulia, că în vederea alegerilor pentru consiliul de administrație al acestei Camere — care va avea loc în ziua de 22 Octombrie 1933, — listele electorale pe baza cărora urmează a se face alegerile, sunt puse la dispoziția publicului în biourile Camerei din Piața M. hai-Viteazul No. 45, cu începere dela 21 August 1933.

Dacă la alcătuirea listelor s'ar fi făcut vre-o eroare de înscriere sau omitere, cei în drept sau 5 membri ai Camerei vor putea face contestație în termen de 15 zile dela punerea listelor la dispoziția publicului, la Camera de comerț și de Industrie din Alba-Iulia, care va decide în lăuntrul celorlalte 15 zile următoare Alba-Iulia, la 16 August 1933.

Președinte: **Crișan** Secretar: **Henegarlu**

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu efecuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă